

ihmal Amca
GÜNEŞE VURGUN
ÇOCUK

illüstrasyon: tan oral

yağın yönetmeni: samiye öz
yağın koordinatörü: Hande Anapa
kapak ve iç tasarım: gözde bitir s.
tasarım uygulama ve dizgi: gelengül çakır
düzelti: nurten sönmezcan
kapak baskı: çetin ofset
iç baskı ve cilt: eko matbaası

1. basım: 1989

4. basım: kasım 2008

ISBN 978-975-510-084-5

o ihmal Amca

o tan oral

o can sanat yayınları limited şirketi, 1989

can sanat yayınları yayım, dağıtım, ticaret ve sanayi ltd. şti.
hayriye caddesi no. 2, 34430 çalatasaray, istanbul
telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

İhmal Amca

1913'te Konya'da doğdu. Robert Kolej Yüksek Okulu'nu inşaat mühendisi olarak bitirdi. yalnızca mühendislik yapmadı, çok değişik işlerde çalıştı. Bunlar arasında yazarın andıkları: tezgâhtarlık, gömlekçilik, düzeltmenlik, desinatörlük. Yazar ilk masal kitabını 1967 yılında sihirli çiçek adıyla Bulgaristan'da Türkçe olarak yayınladı. Türkiye'de yayınlanan ilk kitabı "Arkadaş Kitaplar" dizisindeki Şeytan Uçurtması'dır. Öbür çocuk kitapları: Güneşe Vurgun Çocuk, Eşek Eşekken, Boyalı Kırlangıç ve Pencereye Konmuştu. Bütün bu kitapları can çocuk yayınları arasında bulabilirsiniz.

BOYALI KIRLANGIÇ

EŞEK EŞEKKEN

PENCEREME KONMUŞTU

ŞEYTAN UÇURTMASI

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitaplarıdır.

GÜNEŞE VURGUN ÇOCUK

içindekiler

Aziz Nesin'in önsözü,	7
Güneşe vurgun çocuk,	13
büyülü çiçek,	37
palıtaço,	69
kuklacı,	83
anahtar,	97

AZİZ NESİN'İN ÖNSÖZÜ

İHMAL AMCA'MIZ

Sevgili çocuklarım,

İhmal Amca, benim otuz yılı aşkın zamandan beri arkadaşımdır. Onu size şimdi nasıl tanıtayım diye düşünüyorum. Çünkü, İhmal Amca'yı tanıtmak, hele sizlere tanıtmak, pek öyle kolay değil. Dahaca bu yaşlarınızda bilemediğiniz, denizin azgın dalgaları gibi, yaşamın işte öyle azgın dalgaları vardır. Nasıl denizin azgın dalgaları, çarptıkları mavnaları, kayıkları, hatta gemileri bile parçalar, batırır, sonra o kırık dökük parçaları çalkalaya çalkalaya birtakım bilinmedik kıyılara vurup bırakırsa, yaşamın azgın dalgaları da işte öyle, kimi insanlara çarparak, onları çalkalaya çalkalaya, sallaya sallaya, şuraya buraya çarpa çarpa, bir bilinmedik kıyıya atıverir. Sizin dahaca, yaşamın bu azgın dalgalarının çarptıkları insanları ne durumlara getirdiğini bilmediğinizi söyledim. Bundan sonraları

da yaşamınız süresince bu acıyı hiç bilmemenizi, tatmamanızı dilerim.

İşte İhmal Amca, yaşamın bu azgın dalgalarına çarpılmış bir insandır. Sonraları yaşamın bu azgın dalgaları onu, oradan oraya çarpmış, sürüklemiştir. Böylece dünyanın pek çok yerinde bulunmuştur. Şimdi uzun yıllardan beri Moskova'da yaşamaktadır. Artık emeklidir. Yaşamın azgın dalgaları en sonunda dinginleşmiş, İhmal Amca'yı altmış beş yaşında bir emekli olarak Moskova'ya bırakmıştır.

Kimileri vardır, serüvenden hoşlanır. İlle de başına dolanacak serüven arar. Yaşamın azgın dalgaları kendisine çarpmazsa tedirgin olur, kendisi gider, o azgın dalgaların içine atılır. İhmal Amca'ysa, böyle bir serüven insanı değildir. O, dingin bir yaşam düzeni içinde çalışmayı tasarlamış, ama yaşam onu yurdundan koparıp gurbete atmıştır.

Moskova'da, saçları apak olmuş, diliyle, giyimiy-le, geleneği ve göreneğiyle, has bir Anadolu kadını olan anacığıyla birlikte bir apartman katında yaşamaktadır. Moskova'ya her gidişimde onlara uğrarım. İhmal Amca'nın annesi, o yaşında erinmeden, benim için özel Türk yemekleri yapar, ama ne yemekler, ağzınıza layık... Beni her görüşünde, sanki Türkiye'yi görmüş gibi olur; ak saçları bile tel tel sevinir... Öyle sevinir ki, sevinçten ağlar. Sonra Türkiye anılarını anımsar, üzüdür, bu kez de üzünçten ağlar.

Ana-oğul İhmal'lerin bir dertleri, bir eksikleri, bir gereksinmeleri yoktur. Ama içlerinde öyle bir yurt özlemi, dil özlemi, hemşeri özlemi vardır ki, yakar bitirir onları...

İhmal'ler Konyalıdır. İhmal Amca'nın anası babası öz Konyalı, yani Anadolu'nun göbeğinden. Sonra İstanbul'a göçmüşler. İhmal Amca İstanbul çocuğu, Amerikan Koleji'nde okumuştur.

Aslı Konyalı olan İhmal Amca'nın babası, İstanbul'u öyle benimsemiş, öyle bir İstanbullu olmuş ki, şimdilerde artık görülmeyen tarihe karışmış bir İstanbul çelebisi. Çelebi ne demek, bilir misiniz? Yazık ki, bu güzelim "çelebi" sözcüğü, çok eskilerde kalmış bir sözcük sanılıp kullanılmıyor. Oysa İngilizce'den dilimize girmiş olan centilmen sözcüğünü hepimiz bilirsiniz. Hah, işte centilmen ne demekse, çelebi de o demek...

İhmal Amca'nın babası da bir İstanbul çelebisi... İstanbul çelebilerinin çok özgün merakları vardı. İhmal Amca'nın babasının merakı da, bir tadımda İstanbul sularından hangisi olduğunu anlamakmış. Hey gidi İstanbul suları: Hamidiye, Kayışdağı, Çırçır, Taşdelen, Çamlıca, Sırmakeş, Yakacık Suları... Daha ne sular...

Bu suları ayrı ayrı bardaklara koyarlarmış. İhmal Amca'nın babası, her bardaktan bir yudum alıp tadar, hangi su olduğunu hemen anlarmış. Daha doğrusu,

anladığını sanırmış. Çünkü arada bir aldandığı da olurmuş. Kimileyin, o zamanki kullanma suyu olan Kırkçeşme suyunu da bir bardakla araya koyarlar, bir yudum alıp,

“Halis Sultan Suyu...” dediği de olurmuş.

O zaman çevresindekiler kahkahaları basarmış.

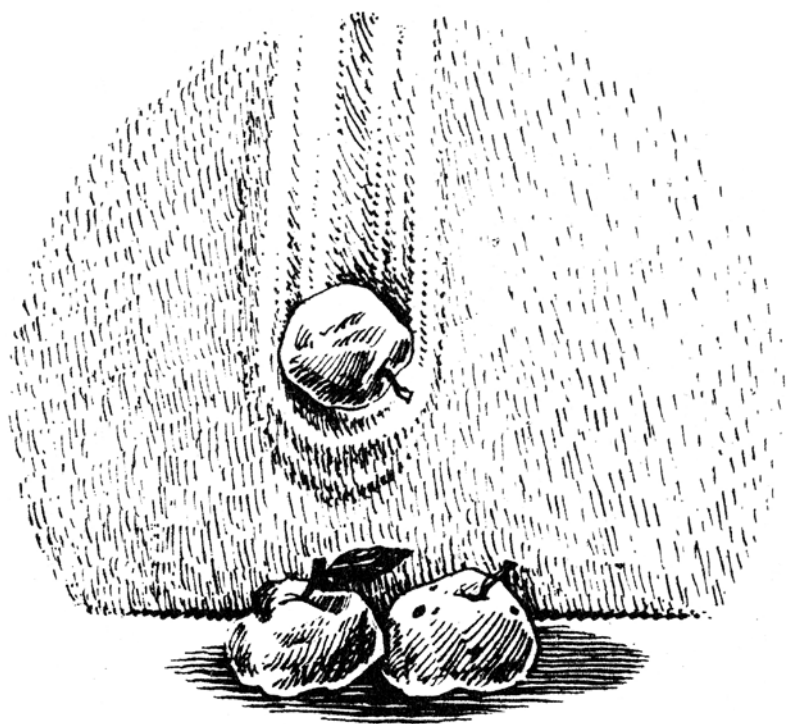
Türkiye, İhmal Amca'nın anayurdudur. İhmal Amca, Türkiye Ermenisi'dir. Ama şu yetmiş yıl önceki düşmanlığı durmadan körükleyen bağnaz Türk düşmanı Ermenilerden değil. O, Ermeni'yi Türk, Türk'ü de Ermeni denli sever. Ben de onu işte öyle severim.

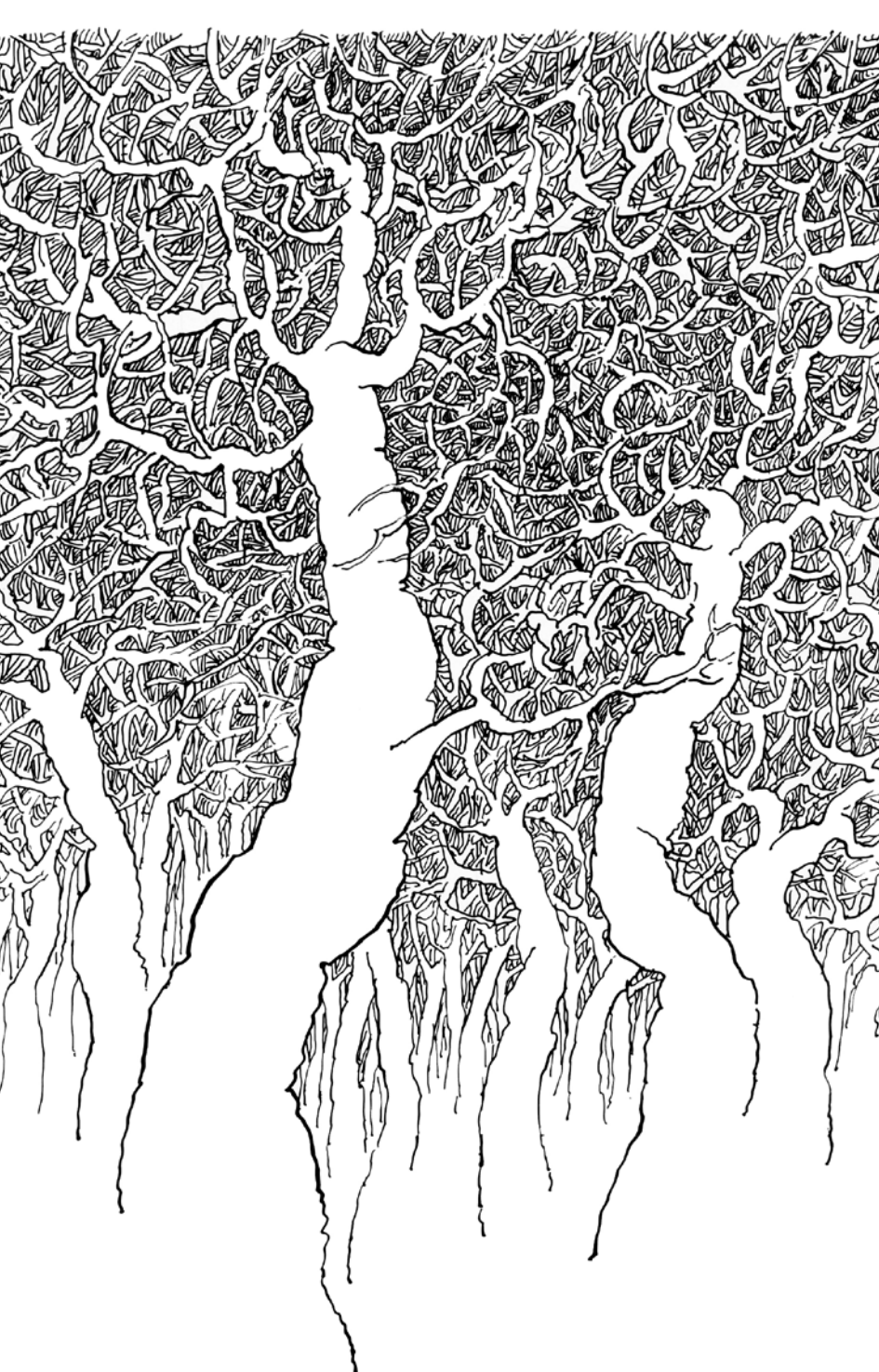
Türkçe onun öz dilidir. Gurbette olduğundan, siz Türk çocuklarına başka türlü hizmet edemediği için, bu acısını sizlere öyküler, masallar yazarak gidermeye çalışmaktadır. O da, her namuslu yazar gibi topraklarında doğup yetiştiği ülkenin çocuklarına öz diliyle seslenerek görevini yerine getirmek istiyor.

İhmal Amca'nın bu masallardaki diline dikkat ediniz. Ben onun sözcüklerinin dizilişinde, akideşekeri tadı buluyorum. O ne tatlı dil... İhmal Amca, bu masallarında şiir söylüyor tatlı tatlı... Öz dili olmayan, bu dille bu denli güzel yazamaz. Bilirsiniz ya, akideşekeri çiğnenmez, dişler arasında ezilmez, emile emile yenilir. Siz de İhmal Amca'nın bu tatlı masallarını eme eme okuyun çocuklar.

Aziz Nesin

20 Aralık 1977, Çatalca

güneşe vurğun çocuk

Bir de bakmışlar, pat demiş bir elma düşmüş gökten. Açmışlar ki içi fos, çürük yumurtadan beter. Çat demiş, bir tane daha. Kesmişler ki vıcır vıcır kurt kaynıyor içinde. Küt demiş bir üçüncü elma yere. Kaldırmışlar ki ceviz kadar, taş gibi, kupkuru. Bir de susamışlar ki sormayın.

Bunun hikmeti ne ola? Düşünmüşler düşünmüşler, düşününe düşününe oldukları yerde dalıvermişler uykuya. Peki ne olacak? Gelin çocuklar, onlar uyuyadursun, biz toplayalım şu elmaları yerden. Elma ne kadar da kurtlu,

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

